

(1) De perspectiefnota is een document waarin de raad plannen opstelt, die dan worden uitgewerkt in de begroting – november. Ofwel: in juli sturen we het college alvast een bepaalde richting op. Helaas is dat dit jaar niet zo goed mogelijk. De reden: corona.

Maar in 2019 was dat ook niet mogelijk. De reden: een net aangetreden coalitie. En in 2018 was dat ook niet mogelijk. De reden: een net aangetreden coalitie. Ik weet niet hoe u het ziet, maar ik maak me daar toch wel zorgen over.

De oplossing? Op basis van de dan voorliggende stukken een voorstel richting de raad. Verandert er iets? Door een coronacrisis of een bestuurscrisis of verkiezingen? Dan passen we de zaken aan voordat ze in november, bij de begroting, definitief worden. Is dat iets meer werk voor de mensen in dit gemeentehuis? Vast wel. Maar je stelt daarmee wel de gemeenteraad in de gelegenheid om haar taak goed uit te voeren.

De afgelopen jaren ben ik namelijk bij tientallen bijeenkomsten geweest waar mij werd bijgebracht hoe belangrijk de planning&control-cyclus is. Wat voor een belangrijk document die perspectiefnota is. Hoeveel belang we allemaal wel niet hechten aan de sturing van de raad. Het spijt me, maar ik zie dat niet terug in hoe we werken.

Ik vermoed dat het geen onwil is. Wat het wel zou kunnen zijn, is constant inspelen op actuele situaties. Verkiezingen, bestuurscrises, coronacrisis: ze maken de keuze om de perspectiefnota beleidsarm op te stellen best aantrekkelijk. En laat mij nu zeggen: ik vind het geen prettige manier van werken. Sterker nog, het is best demotiverend.

Ik wil dan ook een klemmend beroep doen op mijn 18 collega's om zich bij mijn woorden aan te sluiten. Coalitie en oppositie spelen hierin geen rol. Het college wil ik vragen hiervoor begrip te tonen. De burgemeester wil ik vragen hieromtrent, de grondwettelijke taak van de raad, het gesprek te faciliteren.

In het verleden kreeg ik van velen van u feedback: deel je moties van tevoren, laat mensen hun verhaal doen voordat je interrupties pleegt, wees niet te uitgebreid met je interrupties, maak het niet te politiek. Ik zal u zeggen: ik heb daar veel over nagedacht, en veel van geleerd. Want al deze commentaren kreeg ik omdat u wilde dat wij als raad zouden functioneren als één orgaan.

Welnu: dat wil ik ook. Ik hoop dan ook dat wij vanavond kunnen uitspreken in de toekomst de P&C-cyclus zo nauwkeurig mogelijk te handhaven. Dat de perspectiefnota gevuld is met de cijfertjes die ons inzicht geven in wat eraan komt, en overzicht geven in wat wij als raad kunnen veranderen. Of er nu een crisis is of niet, 19 raadsleden kunnen zelf prima overwegen hoe zij hun stem willen uitbrengen.

Want de keuze die voor ons lag, was niet: of geen perspectiefnota, of een beleidsarme perspectiefnota, of een nietszeggende perspectiefnota. Het college ook kunnen gaan voor een zo nauwkeurig mogelijk stuk dat de risico's in kaart brengt, dat scenario's schetst voor verschillende financiële posities. Dan had niet ieder nummertje geklopt, maar hadden we als raad veel beter een richting kunnen aangeven.

Ik hoop dat u mij geloof wanneer ik u vertel dat dit onderwerp, een sterke democratie, mij aan het hart gaat. Vandaar dat ik daartoe één van de belangrijkste raadsvergaderingen van het jaar gebruik, want de perspectiefnota is een voorbeeld in een wellicht onbedoeld, maar verontrustend breder patroon. Vandaar dat ik ook graag eens met u zou willen spreken over een ander onderwerp:

(2) Het raadsakkoord.

Hopelijk heeft het voorgaande betoog u doen overtuigen dat we er iets mee moeten. Want volgens mij zijn we het als raad over 80% van het beleid met elkaar eens. Laten we daar aan de voorkant met elkaar afspraken over maken. Zo kan het college zich focussen op hetgeen binnen die 20% valt. En dan kan iedere fractie naar gelieve stemmen volgens de eigen ideologie, i.p.v. die van een zittende coalitie.

Want als je als raad afspraken maakt, en dan bedoel ik goede afspraken, leer je op elkaar vertrouwen en ben je samen de schepper van scherper beleid, in plaats van dat een deel van de raad dat is. Zo moedigen we elkaar aan om zo veel als mogelijk mee te denken.

De PvdA wil graag de volgende periode met u de uitdaging van het raadsakkoord aangaan. We hebben daartoe een motie opgesteld, en zetten graag jullie partijnamen en ondertekeningen eronder, zodat het een motie van iedereen wordt. Ik heb dan ook het logo van de PvdA weggelaten.

[Motie Raadsakkoord]

De democratie is van ons allemaal. Dus ook van onze jongeren en kinderen. Het is dan ook tijd om het belang van **(3) jongerenparticipatie** te erkennen – en ermee aan de slag te gaan.

Juist nu, in één van de grootste crises waar we in hebben gezeten.

We moeten gewoon beginnen. As je wacht tot er concrete handvatten zijn om jongeren bij de politiek te betrekken, kom je er nooit. En dan begin je ook nooit.

Nu krijgen we de kans om onze democratie fris te houden, allemaal jonge mensen aan ons te binden, en het belangrijkste: om zoveel mogelijk mensen deel te laten nemen aan het democratische proces.

Of dat nu gebeurt dankzij een goed ondersteunde kinderburgemeester of jongerendenktank, of via een project met middelbare scholen in de regio, of het nu door onze gemeente wordt opgepakt of in samenwerkingsverband van onze Brabantse Wal-griffies- en raden: we moeten er wat mee.

Begin door jongeren zelf te laten meedenken over *hoe* ze willen meedenken. Heb geduld. Luister. Pas je aan.

Graag werken we dit onderwerp uit met jullie. Ik werk samen met wat collega's aan een mooie basis, en dan borduren we daarop voort in de werkgroep bestuurlijke vernieuwing, stel ik me zo voor. Dan verdient die werkgroep haar naam pas echt, wat de PvdA betreft!

Naast dit onderwerp, vind ik het gezien het beleidsarme karakter van de perspectiefnota lastig om verder bij te sturen. Wat ik wel kan doen, is ingaan op de gebruikte verklaring daarvoor: de **(4) coronacrisis**.

Veel communicatie en bestuurskosten; begrijpelijk. Maar relatief weinig richting bijvoorbeeld armoedebestrijding. Misschien gaat dat nog komen, al hoop ik natuurlijk van niet.

En toch: de berichten baren ons zorgen. Volgens het CPB en het SCP zorgt het huidige kabinetsbeleid voor oplopende armoede in Nederland. Zoals u weet, is dit voor de PvdA een kernthema. We wachten met passend ongeduld op het armoedeboekje.

Maar voor nu, hebben we een ander idee. Een idee dat past bij de tijdsgeest, die van corona, maar een idee dat ook daarna zeer goed zou zijn voor de leefbaarheid in onze gemeente: het bieden van een leuke zorgeloze tijd voor mensen die met armoede te maken hebben.

En waar beter, dan op de kermis?

[Motie Kermis voor Iedereen]